

הארץ

מדע

ChatGPT מחלחל לעולם המחקר, וכתבי העת המדעיים מנסים להתמודד עם השטף

גרדיאן

2023, 06:00 30 בינואר

עקוב

אלפי כתבי עת מדעיים אסרו על חוקרים להשתמש בצ'אטבוט מבוסס בינה מלאכותית מכיוון שהדבר עשוי לפגוע בספרות המדעית ולהביא לפרסום ממצאים מפוברקים או שגויים. ChatGPT, הוא צ'אטבוט רהוט שפותח על ידי OpenAI בקליפורניה. הטכנולוגיה הזו כותבת, לבקשת יותר ממיליון משתמשים, שירים, סיפורים קצרים, מאמרים ואפילו עצות אישיות מאז הושקה בנובמבר האחרון.

בעוד שהצ'אטבוט הוכיח את עצמו כמקור הנאה אדיר עבור רבים, הוא מסוגל לייצר תקצירי מאמרים מדעיים שקריים, אם כי משכנעים מספיק כדי להטעות קוראים אנושיים. ואולם, חוקרים כבר עשו ב-ChatGPT שימוש לכתבת מאמרים ואף הוא קיבל לקרדיט ככותב שותף.

לפני כשבוע הודיע העורך הראשי של כתב העת האמריקאי Science, הולדן ת'ורפ, על מדיניות עריכה שלפיה אין להשתמש ב-ChatGPT. "בהתחשב בטירוף סביב הדבר הזה, אנחנו רוצים להבהיר באופן חד-משמעי — אסור ל-ChatGPT לכתוב מאמרים ואנחנו לא מתכוונים לפרסם את אלה שנכתבו על ידו", קבע. ת'ורפ ציין שכתבי עת מדעיים מובילים דורשים מכותבי המאמרים שהם מפרסמים יחתמו על טופס המצהיר כי הם אחראים על תרומתם למחקר. לדבריו, מאחר ש-ChatGPT לא יכול לעשות זאת, הוא לא יכול להיחשב לחוקר מן השורה.

כתבי עת נוספים השמיעו דברי ביקורת דומים. Nature Springer, שמוציא לאור קרוב ל-3,000 כתבי עת, עדכן את ההנחיות שלו וכעת אי אפשר לכלול את ChatGPT ככותב מאמרים. ואולם ההוצאה לאור לא אסרה באופן ישיר להשתמש ב-ChatGPT, וחוקרים עדיין יכולים להיעזר בו בהכנת מאמרים, בתנאי שכל הפרטים על כך יופיעו במאמר.

"הרגשנו שאנחנו צריכים להגיב לעובדה שהכלי הזה התחיל להופיע כמחבר-שותף", אמרה העורכת הראשית של Nature, מגדלנה סקיפר. לדבריה, בכלים מתאימים, יהיה ניתן לסגל את היתרונות של ChatGPT וכלי בינה מלאכותית דומים לטובת המדע. למשל, מחברי מאמרים ששפת האם שלהם אינה אנגלית, יוכלו לשפר את השפה במאמריהם באמצעות כלים אלו.

ההוצאה לאור Elsevier, שמוציא לאור כ-2,800 כתבי עת, שבהם Cell ו-Lancet, נוקטת עמדה דומה לזו של Nature. הקו המנחה שלהם מאפשר את השימוש בבינה מלאכותית "כדי להקל על העיון ולפשט את השפה של מאמרי המחקר. אך לא במקום משימות עיקריות שחייבות להיעשות על ידי הכותבים, כמו ניתוח נתונים או הסקת מסקנות", אמר אנדרו דיוויס מ-Elsevier. הוא ציין כי החוקרים חייבים להצהיר אם וכיצד השתמשו בבינה מלאכותית.

העורך הראשי של eLife, מייקל אייזן, אמר שהשימוש ב-ChatGPT בלתי נמנע. "אני חושב שהשאלה הרלוונטית היא לא אם צריך להתיר את השימוש בבינה מלאכותית, אלא מה ניתן לעשות בהנחה שמשתמשים בה", קבע. "כרגע, הכי חשוב שחוקרים יתנהלו בכנות, יצהירו על השימוש בכלים אלו ויתארו כיצד השתמשו בהם. כך אנחנו נדע בבירור כי הם אחראים לתוצאה שמתקבלת".

סנדרה וקטר, מרצה לטכנולוגיה ולרגולציה באוניברסיטת אוקספורד, אמרה: "נפלא לראות שמוציאים לאור עושים מעשה. ChatGPT מאפשר לחוקרים ליישר פינות. זה מטריד במיוחד אם התוצר הסופי שמתפרסם לא נבדק בקפדנות. התנהלות כזאת יכולה להביא לפרסום ממצאים שקריים אך אני חושבת שתחומים נוספים כמו חינוך, אומנות ועיתונות יצטרכו לחשוב על צעדים דומים, משום שגם הם מתמודדים עם אתגרים דומים".

[לכתבה של איאן סאמפל באתר גרדיאן](#)

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

בינה מלאכותית